



STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

(wersja skrócona)

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI
W KATOLICKIM CENTRUM EDUKACJI KANA W TARNOWIE
(wersja skrócona – dla małoletnich)**

Wstęp

Jednym z najważniejszych celów działania KCE KANA jest chronienie Was przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie w niej bezpiecznego i przyjaznego Wam środowiska.

Zadanie to realizuje bardzo ważny z punktu widzenia Waszego bezpieczeństwa dokument – „Standardy Ochrony Małoletnich”. Jest on wyrazem troski o Waszą ochronę w sytuacjach, w których czujecie się skrzywdzeni. Troskę tę rozumiemy jako szczególną dbałość o Waszą godność oraz o Wasze dobro fizyczne i psychiczne.

Dokument ten został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których możecie skorzystać w sytuacjach zagrożenia Waszego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, że takie sytuacje Wam zagrażają.

Poniżej zamieszczamy wersję skróconą i dostosowaną do małoletnich, Standardów Ochrony Małoletnich w KCE KANA, która zawiera:

1. zasady bezpiecznych relacji, tj. zachowań akceptowanych i nieakceptowanych (pozytywnych i negatywnych) w KCE KANA, na linii małoletni – małoletni;
2. zasady bezpiecznych relacji, tj. zachowań akceptowanych i nieakceptowanych (pozytywnych i negatywnych) w KCE KANA, na linii pracownik KCE KANA – małoletni;
3. listę przykładowych zachowań zabronionych w KCE KANA;
4. zasady bezpiecznego korzystania z Internetu;
5. sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia;
6. kontakt do instytucji poza KCE KANA, z których można skorzystać, gdy potrzebna jest pomoc, konsultacja w sprawach związanych z przemocą.

1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

Zachowania POZYTYWNE

1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
2. Słuchaj innych, gdy mówią.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
5. Stosuj słowo „NIE”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada.
6. Jeśli pojawi się między Tobą a kolegą/koleżanką konflikt, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:
 - 1) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.

- 2) Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz. (komunikaty JA)
- 3) Słuchaj, co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
- 4) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
- 5) Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.

Jeśli nie uda się Nam rozwiązać konfliktu, pamiętamy, że zawsze możemy zwrócić się o pomoc do wychowawcy lub pedagoga szkolnego.

7. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek.
8. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj.
9. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, zawartości telefonu, tabletu, komputera innych osób.
10. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

Zachowania NEGATYWNE

1. Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki, kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy.
2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalność fizyczną koleżanki/kolegi, ani używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej.
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez ich jego/jej wyraźnej zgody.
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób.
8. Nie wolno Ci spożywać alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, ani zachęcać do ich spożycia kolegów/koleżanek.
9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub młodzieży, zawsze poinformuj o tym pracownika KCE KANA (wychowawcę, kierownika Placówki, nauczyciela itp.).

2. Zasady bezpiecznych relacji pracownik KCE KANA – małoletni

Pracownik KCE KANA jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka/ucznia są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

Zachowania POZYTYWNE

1. W komunikacji z małoletnim zachowuje cierpliwość i szacunek.
2. Słucha uważnie małoletniego i udziela mu odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
3. Zapewnia małoletnich, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami, mogą o tym powiedzieć pracownikom KCE KANA lub wskazanej osobie (wychowawcy, pedagogowi, psychologowi, kierownikowi Placówki) i mogą oczekiwać reakcji/pomocy.
4. Docenia i szanuje wkład osób małoletnich w podejmowanie działań i traktuje równo (bez względu na ich płeć, światopogląd, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny, sprawność/niepełnosprawność i orientację seksualną).
5. Unika faworyzowania małoletnich.

6. Szanuje prawo małoletniego do prywatności, a jeżeli pracownik KCE KANA musi odstąpić od tej zasady, wyjaśnia to (np. aby chronić małoletniego odstępuje od zasady poufności).
7. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego, informuje go o tym i stara się brać pod uwagę jego oczekiwania.
8. Unika zbędnego ryzyka w pracy z małoletnim – sprawdza czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne.
9. Pracownik KCE KANA jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań wobec małoletnich.
10. Zachowuje szczególną ostrożność wobec osób małoletnich, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. (Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że uczeń będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach pracownik KCE KANA reaguje stanowczo, ale z wyczuciem, aby pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic).

Zachowania NEGATYWNE

1. Pracownikowi KCE KANA nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
2. Nie wolno krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z jego bezpieczeństwa lub innych małoletnich.
3. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej małoletniego.
4. Nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika KCE KANA lub pracownikiem KCE KANA przez małoletniego, muszą być zgłaszane Zarządowi KCE KANA.
5. Nie wolno utrwalać wizerunek małoletniego dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli Zarząd KCE KANA nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskał zgód rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących dane wydarzenie zgodnie z art. 81 prawa autorskiego.
6. Nie wolno zapraszać małoletnich do swojego prywatnego domu/mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, pracownik KCE KANA musi poinformować tym Zarząd KCE KANA, a rodzice i małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Nie wolno kontaktować się z małoletnimi przez prywatne kanały komunikacji i media (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
8. Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, napojów energetycznych, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w ich obecności. Jeżeli pracownik KCE KANA jest świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub osób małoletnich, zawsze informuje o tym Zarząd KCE KANA.
9. Jeżeli pracownik KCE KANA utrzymuje relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami małoletniego (jeśli małoletni i rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika KCE KANA), pracownik taki zachowuje poufność wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.
10. Pracownikowi KCE KANA nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego rodziców. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków

związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.

11. Pracownik KCE KANA nie podejmuje innego niż niezbędny kontakt fizyczny z osobą małoletnią. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek osoby małoletniej, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Pracownik KCE KANA kieruje się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie. Kontakt fizyczny z osobą małoletnią nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
12. Pracownikowi KCE KANA nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
13. Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
14. Pracownik KCE KANA nigdy nie dotyka małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
15. Nie wolno angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.
16. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
17. Pracownik KCE KANA, który jest świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze informuje o tym Zarząd KCE KANA.

3. Lista przykładowych zachowań zabronionych w KCE KANA

Do zachowań zabronionych w KCE KANA zaliczamy m.in.:

- 1) bicie
- 2) kopanie
- 3) popychanie
- 4) szarpanie
- 5) plucie
- 6) podcinanie
- 7) zamykanie (w toalecie, w szatni, w przebieralni, w sali)
- 8) niszczenie rzeczy
- 9) przezywanie
- 10) ośmieszanie
- 11) wyśmiewanie
- 12) obrażanie
- 13) grożenie
- 14) szantażowanie
- 15) obmawianie
- 16) plotkowanie
- 17) namawianie się przeciwko
- 18) wrogie/obraźliwe gesty
- 19) wrogie/obraźliwe miny

- 20) wykluczenie (izolowanie) z grupy, w grze, online
- 21) manipulowanie relacjami
- 22) robienie zdjęć, nagrywanie małoletniego bez jego zgody
- 23) udostępnianie innym nagrań i zdjęć małoletniego bez jego zgody
- 24) nakłanianie do pokazywania miejsc intymnych
- 25) dotykanie miejsc intymnych
- 26) zachęcanie do dotykania miejsc intymnych innych osób
- 27) podglądanie, gdy się przebiera.

Uczniu, pamiętaj, że:

- w relacjach z dorosłymi wyżej wymienione zachowania także nie powinny mieć miejsca;
- warto rozmawiać z innymi, o zachowaniach, które Cię niepokoją lub są dla Ciebie niekomfortowe;
- jeśli jakaś zabawa/propozycja Ci się nie podoba, masz prawo powiedzieć „nie”;
- gdy mówisz „nie, to znaczy „nie”;
- twoje ciało należy do Ciebie;
- intymne części ciała są szczególnie chronione;
- jeśli potrzebujesz pomocy, to alarmuj inne osoby.

4. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

1. Chroń siebie i swoje dane online – nie podawaj innym loginów i haseł, korzystaj z oprogramowania antywirusowego, unikaj klikania w nieznane linki i załączniki w wiadomościach e-mail, zadbaj o ustawienia bezpieczeństwa na portalach społecznościowych, na których jesteś, stosuj trudne do odgadnięcia hasła.
2. Nie zapominaj, że w Internecie nie ma nic za darmo. Za to, co pobieramy płacimy w różny sposób: czasem pieniędzmi, a czasem własnymi danymi, zgodą na oglądanie reklam lub też nieświadomym ściąganiem szkodliwego oprogramowania, które może przejąć kontrolę nad naszym urządzeniem.
3. Pamiętaj, że Internet nie zapomina. Z rozważą zamieszczaj zdjęcia (własne i innych) na portalach społecznościowych, bądź też rozważna/y, gdy w inny sposób udostępniasz je znajomym. Zanim wyślesz komuś zdjęcie, na którym nie jesteś całkowicie ubrany/a lub, które w inny sposób może cię kompromitować, zastanów się, czy jesteś na 100% pewny/a, że nie utracisz nad nim kontroli. Gdy udostępniasz cudze zdjęcia – pytaj o zgodę!
4. Poznając nowych znajomych online, bądź nieufny/a. Pamiętaj, że osoba po drugiej stronie nie musi być tym, za kogo się podaje. Nawet jeśli widzisz ją na wideo czacie – nie wiesz, czy wszystko, co ci mówi jest prawdą.
5. Nigdy nie wyśmiewaj, nie poniżaj, nie zastraszaj nikogo online! A jeśli dzieje się tak w gronie twoich znajomych – masz obowiązek powiedzieć o tym dorosłemu, któremu ufasz!
6. Jeśli w sieci spotka Cię jakaś przykrość lub ktoś będzie na Tobie wymuszał zachowania, na które nie masz ochoty, domagał się pieniędzy itp. musisz poprosić o pomoc kogoś dorosłego – rodziców, pedagoga, psychologa, kierownika Placówki w KCE KANA. Możesz też zadzwonić na anonimowy **Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży pod numer: 116 111**.
7. Jeśli trafisz w Internecie na treści, które uznasz za podejrzane – informuj o tym natychmiast zaufanego dorosłego. Unikaj stron z treściami, budzącymi u ciebie silne emocje. Pamiętaj, że zawsze może poinformować administratora strony, że takie treści znajdują się na tej stronie. Możesz to zrobić wykorzystując dane kontaktowe, a w wielu serwisach znajduje się przycisk zgłoszenia nadużycia, nieadekwatnych treści, treści przemocowych.

8. Staraj się mieć dużo innych aktywności, poza obecnością online. Uprawiaj sport, czytaj książki, spotykaj się w wolnym czasie z przyjaciółmi, opiekuj się zwierzętami. Unikniesz w ten sposób zagrożenia uzależnieniem od sieci.

5. Sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia

W przypadku gdy:

1. doświadczyłeś krzywdzenia ze strony innego ucznia/innych uczniów lub byłeś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym: wychowawcę, nauczyciela psychologa, pedagoga lub któregośkolwiek pracownika KCE KANA. Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nie będziemy Cię oceniać. Zareagujemy niezwłocznie. Podejmiemy działania, aby:
 - a. zapewnić Ci bezpieczeństwo i innym osobom doznającym przemocy,
 - b. zapewnić Ci wsparcie,
 - c. wyjaśnić sytuację,
 - d. ustalić dalszą ścieżkę postępowania,
 - e. wyciągnąć konsekwencje wobec osoby/osób stosującej/cych przemoc zgodnie ze Statutem KCE KANA i przepisami prawa,
 - f. zapewnić, aby KCE KANA była miejscem wolnym od przemocy i agresji
2. doświadczyłeś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica, opiekuna, lub byłeś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: wychowawcę lub nauczyciela lub psychologa lub pedagoga lub któregośkolwiek pracownika KCE KANA (inną osobę niż ta, która stosowała przemoc). Osoba, do której trafi zgłoszenie podejmie działania:
 - a. przewidziane w regulacjach KCE KANA – Standardach Ochrony Małoletnich, które zapewnią Ci i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegają dalszym niedozwolonym zachowaniom;
 - b. przewidziane przepisami prawa jak: powiadomienie Sądu, powiadomienie Policji, powiadomienie ośrodka pomocy społecznej.

Uczniu, pamiętaj, że:

- jesteś chroniony prawnie przed czynami niedozwolonymi osób powyżej 17-go roku życia. Każda osoba, która podejmie się czynności niedozwolonych zostanie ukarana zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- w przypadku, gdy nie jesteś pewna/y czy dane zachowanie jest przemocą (także dotyczy przemocy w Internecie), czy jest zachowaniem niedozwolonym zawsze możesz podejść do któregośkolwiek pracownika KCE KANA, w tym pedagoga, psychologa, kierownika Placówki, członka Zarządu KCE KANA, u którego uzyskasz pomoc, wyjaśnienie, ustalicie dalsze działania.
- ważne jest, abyś zwrócił/zwróciła się do kogoś o pomoc, gdyż wtedy szybciej problem, który się pojawia, można rozwiązać! Sam problemu nie rozwiążesz!
- nie zawsze wychowawca, nauczyciel czy inny pracownik KCE KANA jest w stanie zauważyć, że w Twoim otoczeniu dzieje się coś niedobrego.

6. Wykaz ważnych kontaktów do instytucji poza KCE KANA, z których można skorzystać, gdy potrzebna jest pomoc, konsultacja w sprawach związanych z przemocą

Uczniu, pod tymi numerami telefonów możesz także uzyskać wsparcie:		
116 111	dostępny 24h/7 dni	Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży
800 120 002	dostępny 24h/7 dni	„ Niebieska Linia ” Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie
800 120 226	codziennie w godzinach od 9:30-15:30, od godz. 15:30-9:30 (automat)	Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej
22 668 70 00	7 dni w tygodniu w godz. 12:00-18:00	poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem
112	dostępny 24h/7 dni	Numer ALARMOWY umożliwia w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego przekazanie zgłoszenia alarmowego
e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info		